

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY

Приета с решение на АС на УНСС

№: 1116-02-2022

Adopted by the Academic Council of UNWE with
Decision N ...1116-02-2022

Утвърдил:

Approved by:

Ректор – проф. д-р Димитър Димитров
Rector – Prof. Dimitar Dimitrov, PhD

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

QUALIFICATION DESCRIPTION

Докторска програма <i>PhD Programme</i>	Организация и управление извън сферата на материалното производство (публична администрация) <i>Organization and Management of Non-material Production (Public Administration)</i>
Образователно-научна степен <i>Educational and Scientific Degree</i>	ОНС „Доктор“ <i>PhD</i>
Област на висше образование <i>Area of Study</i>	3. Социални, стопански и правни науки <i>3. Social, economic sciences and law</i>
Професионално направление <i>Field of Study</i>	3.7. Администрация и управление <i>3.7. Administration and Management</i>
Форма на обучение <i>Form of Education</i>	Редовна / Задочна / Самостоятелна <i>Full time / Part time / Independent</i>
Продължителност на обучението <i>Duration of Study</i>	3 г. редовна, самостоятелна 4 г. задочна <i>3 years full time / independent</i> <i>4 years part time</i>
Форма на завършване <i>Form of graduation</i>	Зашита на дисертационен труд <i>Defence of PhD Thesis</i>
Катедра <i>Department</i>	Публична администрация <i>Public Administration</i>
Факултет <i>Faculty</i>	Управление и администрация <i>Management and Administration</i>

ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

Докторската програма по „Организация и управление извън сферата на материалното производство (публична администрация)“ се отнася към област на висшето образование с шифър 3 „Социални, стопански и правни науки“ и професионално направление 3.7. „Администрация и управление“. С нея се цели подготовката на специалисти с образователна и научна степен „доктор“; формите на обучение са редовна, задочна и самостоятелна с продължителност 3 и 4 години и приключва със защита на дисертационен труд.

Докторската програма представлява най-високата степен на образование в областта на публичната администрация и публичния мениджмънт и надгражда преподаваните в УНСС бакалавърски и магистърски програми в направление 3.7. Същевременно тя е стартов етап в подготовката на изследователи в полето на публичното управление. Специфична особеност на докторската програма е нейното широко предметно поле, което предполага интердисциплинарност на обучението и изследванията.

Актуалността на обучението в докторската програма произтича от целите на модернизиране на държавната администрация. Качеството на публично управление е определящо за настърчаването на конкурентоспособността и икономическия растеж. То се постига с широко участие на всички заинтересовани страни и води до гарантиране на правата на всеки гражданин.

Водеща цел на докторската програма е да развие свободата на научните изследвания и да утвърди катедра „Публична администрация“ като авторитетен изследователски център.

Цели на обучението по докторската програма:

- По отношение на докторантите:
  - стимулиране на интелектуалната независимост;
  - изграждане на критична позиция, основана на систематизирани фундаментални и приложни познания;
  - овладяване на методите за научни изследвания в областта на докторската програма;
- По отношение на научната общност:
  - настърчаване на изследователската оригиналност;
  - приложимост на резултатите от изследвания за решаване на значими обществени, социални, управленски и административни проблеми;
  - придържане към международните стандарти за качество в обучението на докторантите и стимулиране на докторантска мобилност;
- По отношение на обществените потребности:
  - интегриране на научните изследвания и обучението на докторантите чрез възпроизвеждане и мултилициране на нови знания и приложни научни продукти;
  - развитие на обществения характер на научните изследвания чрез публичност на резултатите от научното знание и свободен обмен на информация;
  - създаване на високо квалифицирани научно-изследователски и преподавателски кадри в областта на публичното управление.

СЪДЪРЖАНИЕ НА ОБУЧЕНИЕТО

Докторската програма по „Организация и управление извън сферата на материалното производство (публична администрация)“ е разработена съгласно изискванията и разпоредбите на ЗВО, ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ.

Структурата на обучението включва три обособени групи дейности – (1) обучение, (2) работа по дисертацията и публикации и (3) учебно-методическа и педагогическа подготовка.

Учебният план предвижда от блок А. Дисциплини за професионалното направление докторантът да избере две (или три) дисциплини в зависимост от предметното поле на конкретното дисертационно изследване. Същата логика се прилага и в блок Б. Дисциплини за докторската програма, от който докторантите избират две (или три) дисциплини. Специфика на обучението в блок Б са активните методи на индивидуална работа – на докторантите се възлагат подготовката на библиографски справки, рефериране на ключови източници, разработване на проекти за научни публикации. По този начин се подпомага подготовката на обособени части на докторантското изследване и се постига публичност на междинни резултати.

Обучението на докторантите се извършва по индивидуален учебен план, съобразен с избраната тема за докторска дисертация. В него подробно, по години и месеци, се отбелязват задължителните за докторанта научни изследвания, проучване на литература, провеждане на емпирично проучване, участие в докторантски и други научни конференции, публикуване на необходимите публикации по темата на дисертационния труд и др.

ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И ПРОФЕСИОНАЛНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

Докторската програма осигурява знания, умения и професионални компетентности в съответствие с Националната квалификационна рамка - ниво 8¹ и Европейската референтна рамка на Ключовите компетентности за учене през целия живот²:

(1) Знания

- За принципите, структурите и механизмите на функциониране на публичното управление;
- За моделите и осъществяването на административните реформи;
- За връзките между институционалните сектори и ролята на администрацията в тяхното регулиране;
- За спецификите във функционирането на различните равнища на държавно управление, партньорствата между местната власт и гражданите, структурите на гражданското общество и бизнеса;
- За процесите по разработване и прилагане на публични политики;
- За функционирането на обществени системи, които са основан антажимент на публичното управление;

¹ Националната квалификационна рамка на Република България (PMC № 96/02.02.2012) дефинира знанията, уменията и компетенциите, които се изискват като резултат от обучението в съответните образователно-квалификационни степени във висшето образование.

² Европейската референтна рамка на Ключовите компетентности за учене през целия живот (Официален вестник на Европейския съюз C 189/7 4.6.2018 г.) дефинира осем ключови компетентности необходими за личностна реализация и развитие, пригодност за заетост, социално приобщаване, устойчив начин на живот, успешен живот в едни мирни общества, организиране на живота по здравословно осъзнат начин и активно гражданско участие.

- За методите за организиране и провеждане на научни изследвания;
- За извършване на критичен анализ и генериране на нови идеи в областта на административните науки;

(2) Умения

- За извлечане, систематизиране и критично оценяване на информация от различни източници; за формулиране на нови проблеми, за логични изводи и обобщения;
- За дизайн на научни изследвания и проекти чрез подбор и комбиниране на подходящи изследователски методи, за концептуализиране, проектиране и генериране на нови знания;
- За подготовка на текстове в различни научни жанрове, чрез които се оповествяват постигнати научни резултати;
- За извършване на системен анализ на функционирането на административни структури, публични организации и институции;
- За прогнозиране и предоставяне на иновативни решения на комплексни проблеми чрез нови технологични методи и инструменти;
- За разработване на стратегически, тактически и оперативни решения на актуални проблеми в областта на публичното управление.

(3) Професионални компетентности

- Създава и интерпретира нови знания чрез собствени изследвания и друга научна дейност;
- Оценява/самооценява научните постижения в областта на публичното управление;
- Баланс между самостоятелност и отговорност и работа в изследователски екипи;
- Комуникативни компетентности по отношение на изграден стил на научно общуване, работа в чуждоезикова среда, аргументиране на авторска позиция в дебати, ясно и ефективно представяне на идеи и заключения пред разнообразни аудитории.
- Извършване на информирани преценки и консултантска работа.

ПРОФЕСИОНАЛНА РЕАЛИЗАЦИЯ

Завършилите докторската програма могат да изпълняват аналитично-изследователски и управленски функции на всички равнища на публичното управление. Те могат да заемат различни длъжности в съответствие с Националната класификация на професиите и длъжностите (посл. промени от м. януари 2021 г.):

1112 Висши представителни на държавни органи

1114 Висши представители на организации с нестопанска цел

1213 Ръководители по политики и стратегическо планиране

1219 Ръководители в бизнес услугите и административните дейности

1341 Ръководители в областта на услугите за грижи за деца

1342 Ръководители в здравеопазването

1343 Ръководители в областта на услугите за грижи за възрастни хора

- 1344 Ръководители на социални услуги
- 1345 Ръководители в образованието
- 1349 Ръководители в областта на професионалните услуги
- 2310 Преподаватели във висши училища
- 2421 Анализатори по управление и организация
- 2422 Специалисти по администриране на политики

Успешно защитилите докторска дисертация могат да се реализират като изследователи в различни научни организации, преподаватели във висши училища, в структурите на държавната и местна администрация, на управленски позиции в публични организации, в неправителствения сектор, както и в международни институции.

Квалификационната характеристика е приета на заседание на катедра „Публична администрация“ от 10 януари 2022 г. (протокол № 118) и от Факултетен съвет на факултет „Управление и администрация“ в заседание от 18 януари 2022 г. (протокол № 4...).

The Qualification description is approved by the Council of the Public Administration department on 10.01.2022 (Record №118) and the Council of the Management and Administration Faculty on 18 January 2022 (Record № 4....).

РЪКОВОДИТЕЛ КАТЕДРА
HEAD OF DEPARTMENT

доц. д-р Александър Вълков
assoc. prof. Alexander Valkov, PhD

ДЕКАН
DEAN

.....
проф. д.н. Симеон Желев
prof. Simeon Jelev, Sc.D